

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO

1998 m. liepos 23 d. Nr. 924

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo (Žin., 1994, Nr. [43-772](#); 1998, Nr. 41(1)-1131) 29 straipsnio 8 dalimi ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [49-1325](#)) 9 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos nuostatus (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 19 d. nutarimą Nr. 1272 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. [99-1979](#)).

Ministras Pirmininkas

Gediminas Vagnorius

Krašto apsaugos ministras

Česlovas Stankevičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1998 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 924

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS NUOSTATAI

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija (toliau vadinama – Krašto apsaugos ministerija, ministerija) yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija.

Krašto apsaugos ministerija vykdo įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestos krašto apsaugos srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šioje srityje valstybės politiką.

2. Krašto apsaugos ministerija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, taip pat šiais nuostatais.

3. Krašto apsaugos ministerija yra juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu bei savo pavadinimu.

4. Krašto apsaugos ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

5. Svarbiausieji Krašto apsaugos ministerijos uždaviniai yra šie:

5.1. plėtoti krašto apsaugos sistemą ir kariuomenės gynybinį pajėgumą, parengti kariuomenę ir kitas sistemos institucijas krašto gynybai;

5.2. užtikrinti krašto apsaugos ir gynybos užduočių vykdymą taikos ir karo sąlygomis;

5.3. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoti informacijos ir žvalgybos bei kontržvalgybos duomenų apie veiklos ir reiškinių, keliančių grėsmę krašto apsaugai ir valstybės gynybiniam pajėgumui, rinkimą bei apdorojimą;

5.4. rengti ir vykdyti tarptautinio bendradarbiavimo gynybos srityje planus ir programas;

5.5. kartu su kitomis valstybės ir vietos savivaldos institucijomis vykdyti karo prievolinkų ir atsargos karių šaukimą į privalomąją karo tarnybą, atsargos personalo mobilizavimą;

5.6. organizuoti kariuomenės bendradarbiavimą su civilinėmis institucijomis, visuomene ir jos organizacijomis, tiesiogiai prisidedančiomis prie krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir visuomenės parengimo Lietuvos gynybai;

5.7. kartu su kitomis valdžios institucijomis formuoti valstybės mobilizacinius išteklius ir tvarkyti jų apskaitą;

5.8. kontroliuoti karinių ir pavojingų krovinių transportavimą per Lietuvos Respublikos teritoriją;

5.9. rūpintis karių kultūros ir sporto reikalais.

6. Krašto apsaugos ministerija, vykdydama jai pavestus uždavinius:

6.1. analizuoja krašto apsaugos sistemos būklę, prognozuoja ir planuoja sistemos plėtojimą;

6.2. kontroliuoja, kaip krašto apsaugos sistemos padaliniai pasirengę ginti valstybę ir veikti ekstremaliomis bei kritinėmis aplinkybėmis;

6.3. pagal savo kompetenciją nustatytą tvarka palaiko ryšius su užsienio valstybių atitinkamomis institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, rengia tarptautinių sutarčių projektus ir pasirašo pagal suteiktus įgaliojimus šias sutartis, organizuoja jų vykdymą, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar Ministro Pirmininko pavedimu atstovauja Lietuvai užsienio valstybėse ar tarptautinėse organizacijose;

6.4. nustato pagrindines ministerijai pavaldžių padalinių veiklos kryptis ir detalią kariuomenės struktūrą pagal Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą principinę kariuomenės struktūrą;

6.5. organizuoja ir vykdo krašto apsaugos sistemos materialinį ir techninį aprūpinimą;

6.6. tvarko krašto apsaugos sistemos finansinius išteklius, kontroliuoja, kaip jie naudojami;

6.7. rengia įstatymų bei kitų teisės aktų krašto apsaugos ir gynybos klausimais projektus;

6.8. formuoja krašto apsaugos sistemos personalo politiką;

6.9. užtikrina krašto apsaugos sistemos karių ir prievolininkų, atliekančių tikrąją krašto apsaugos tarnybą, socialinę saugą, pensinį aprūpinimą ir medicinos pagalbą jiems;

6.10. bendradarbiauja su kitomis valstybės institucijomis ir visuomeninėmis organizacijomis rengiant piliečius ginkluotai krašto apsaugai, civilinei saugai, ugdant pilietiškumą;

6.11. organizuoja karinį rengimą mokslo ir studijų įstaigose bei visuomeninėse organizacijose ir metodiškai jam vadovauja;

6.12. įstatymų nustatyta tvarka steigia atitinkamus laikraščius bei žurnalus ir organizuoja jų veiklą, taip pat informuoja visuomenę apie ministerijos veiklą jos kompetencijai priskirtais klausimais;

6.13. rengia seminarus, konferencijas, simpoziumus, tarptautinius pasitarimus gynybos ir bendradarbiavimo klausimais;

6.14. organizuoja ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų valstybės įmonių finansinę ir ūkinę veiklą;

6.15. nustatyta tvarka nagrinėja gyventojų pareiškimus, skundus bei pasiūlymus, imasi reikiamų priemonių, kad būtų išspręsti juose keliama klausimai;

6.16. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų numatytas funkcijas.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS TEISĖS

7. Krašto apsaugos ministerija, įgyvendindama jai pavestas funkcijas, turi teisę:

7.1. koordinuoti ministerijų, kitų Vyriausybės įstaigų, vietos savivaldos vykdomųjų institucijų veiklą Lietuvos gynybos ir civilinės saugos srityje, sudaryti komisijas ir darbo grupes;

7.2. pasitelkti kitų ministerijų, įstaigų bei organizacijų atstovus ir specialistus, susitarusi su jų vadovais, ministerijos uždaviniams spręsti ir teisės aktams rengti;

7.3. gauti iš ministerijų ir kitų Vyriausybės įstaigų išvadas dėl ministerijos rengiamų teisės aktų projektų;

7.4. steigti arsenalą, karinės technologijos instituciją, ginklų bei karinės technikos remonto ir kitas įmones;

7.5. steigti karinį archyvą;

7.6. turėti karo medicinos ir sveikatos priežiūros institucijas;

7.7. turėti žvalgybos ir kontržvalgybos tarnybas;

7.8. įstatymų nustatyta tvarka vykdyti operatyvinę veiklą, susijusią su žvalgyba ir kontržvalgyba;

7.9. steigti karių kultūros ir poilsio įstaigas – karininkų ramoves ir sporto klubus;

7.10. steigti visuomenės informavimo priemones arba jų redakcijas;

7.11. turėti savo butų fondą ir nuomoti namus bei butus kariams aprūpinti tarnybinėmis gyvenamosiomis patalpomis;

7.12. teikti Užsienio reikalų ministerijai karininkų kandidatūras karo atašė pareigybėms užimti;

7.13. siųsti karius mokytis užsienio karinėse ir kitose mokymo įstaigose, organizuoti kandidatų atrankos konkursus;

7.14. gauti užsienio paramą krašto apsaugos sistemai ir įvežti ją per valstybės sieną.

8. Krašto apsaugos ministerija turi ir kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų suteiktas teises.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Krašto apsaugos ministerijai vadovauja ministras, kurį pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu. Krašto apsaugos ministras yra civilis asmuo.

Ministrą gali laikinai pavaduoti tik Ministro Pirmininko paskirtas kitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės narys. Pavaduojantis ministras nevykdo funkcijų, numatytų šių nuostatų 11.7, 11.8, 11.10–11.38 punktuose.

10. Krašto apsaugos ministras, vadovaudamas jam pavestai krašto apsaugos sistemos valdymo sričiai, yra atsakingas Lietuvos Respublikos Seimui, Respublikos Prezidentui ir tiesiogiai pavaldus Ministrui Pirmininkui.

11. Krašto apsaugos ministras:

11.1. sprendžia ministerijos kompetencijai priklausančius klausimus ir yra tiesiogiai atsakingas už Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimą ministerijos kompetencijai priklausančiais klausimais;

11.2. užtikrina įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Respublikos Prezidento dekretų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Ministro Pirmininko potvarkių ir kitų teisės aktų vykdymą;

11.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

11.4. užtikrina Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ministro Pirmininko pavedimų vykdymą;

11.5. leidžia įsakymus ir įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus, tikrina, kaip jie vykdomi. Ministro leidžiami įsakymai ir kiti teisės aktai registruojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka. Įsakymus ir kitus teisės aktus pasirašo ministras. Prireikus leidžia kartu su kitais ministrais bendrus įsakymus arba įsakymais patvirtintus kitus teisės aktus;

11.6. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei ministerijos veiklos ataskaitas, kaip vykdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa bei jos įgyvendinimo priemonės, ir Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;

11.7. teikia Ministrui Pirmininkui pasiūlymus dėl viceministrų skaičiaus, viceministrų skyrimo pareigoms ir atleidimo iš pareigų, dėl drausminių nuobaudų jiems skyrimo ar jų skatinimo;

11.8. ministerijos sekretoriaus teikimu tvirtina ministerijos administracijos struktūrą ir etatų sąrašą, neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytų lėšų;

11.9. tvirtina ministerijos administracijos padalinių, kitų jos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų bei valstybės įmonių nuostatus (įstatus);

11.10. skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų ministro politinio ir asmeninio pasitikėjimo pagrindu skiriamus valstybės tarnautojus (išskyrus viceministrus), ministerijos sekretorių – aukščiausiąjį ministerijos karjeros pareigūną, įstaigų prie ministerijos, taip pat ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų bei valstybės įmonių vadovus (ministerijos sekretoriaus teikimu); savo iniciatyva atleidžia iš pareigų ministro politinio ar asmeninio pasitikėjimo pagrindu skiriamus valstybės tarnautojus bei kitus ministro skiriamus pareigūnus, pareiškęs nepasitikėjimą jais;

11.11. tvirtina periodiškai atnaujinamus ilgalaikius (iki 10 metų) ministerijos strateginius veiklos planus;

11.12. įstatymų ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų numatytais atvejais teikia Ministrui Pirmininkui pasiūlymus dėl departamentų ir kitų įstaigų prie ministerijos vadovų skyrimo;

11.13. vadovauja gynybos politikos įgyvendinimui, krašto apsaugos sistemos institucijų plėtrai ir jų parengimui gynybai bei tarptautiniam bendradarbiavimui gynybos srityje;

11.14. nustato krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų padalinių struktūrą ir etatus, tvirtina jų veiklos nuostatus ir išlaidų sąmatas, nustato pareigūnų teises ir atsakomybę;

11.15. nustato krašto apsaugos sistemos personalo komplektavimo, rengimo ir ugdymo politiką;

- 11.16. nustato išteklių politiką ir jų efektyvaus panaudojimo bei kontrolės tvarką;
- 11.17. nustato krašto apsaugos sistemos veiklos apsaugos ir vidaus saugumo reikalavimus ir jų įgyvendinimo tvarką;
- 11.18. nustato operatyvinių tarnybų duomenų kaupimo, apdorojimo ir teikimo tvarką;
- 11.19. teikia Respublikos Prezidentui tvirtinti kariuomenės dalinių nuolatinio dislokavimo vietas;
- 11.20. teikia Valstybės gynyimo tarnybai svarstyti ir gavęs jos pritarimą bei rekomendaciją tvirtina valstybės karinės gynybos strategiją;
- 11.21. teikia Valstybės gynyimo tarnybai svarstyti ir gavęs jos pritarimą teikia Lietuvos Respublikos Seimui tvirtinti principinę kariuomenės struktūrą: bendrą karių skaičių, nuolatinių junginių, batalionų ir jiems prilygintų dalinių skaičių, didžiausią ir mažiausią pulkininkų leitenantų (komadorų), pulkininkų (jūrų kapitonų) bei generolų (admirolų) skaičių;
- 11.22. nustato karių atrankos ir vadų skyrimo pareigoms sistemą bei tvarką;
- 11.23. nustato karių atrankos aukštesniajam laipsniui gauti sistemą; suteikia kariams aukštesniuosis laipsnius, išskyrus pirmąjį karininko laipsnį ir aukštesnius už pulkininko leitenanto (komandoro) laipsnius;
- 11.24. teikia Respublikos Prezidentui pasiūlymus suteikti kariams pulkininko (jūrų kapitono) ir generolo (admirola) laipsnius ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 85 straipsniu pasirašo Respublikos Prezidento aktus – dekretus dėl aukščiausių karinių laipsnių suteikimo;
- 11.25. teikia Respublikos Prezidentui pasiūlymus dėl karių, įstatymo jiems prilygintų asmenų, kitų krašto gynybai nusipelnusių asmenų valstybinių apdovanojimų;
- 11.26. teikia Respublikos Prezidentui lauko pajėgų vado kandidatūrą;
- 11.27. skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų krašto apsaugos generalinį inspektorių, Lietuvos karo akademijos viršininką, Gynybos štabo viršininką, savanorių pajėgų vadą, reguliariųjų pajėgų rūšių vadus, karinių apygardų vadus, puskarininkių mokyklos ir kitų karinių mokymo įstaigų viršininkus, pagal įstatymų suteiktus įgaliojimus ir kompetenciją nustato jų teises bei pareigas;
- 11.28. skiria karius bataliono vado ir aukštesnėms pareigoms, atleidžia juos iš pareigų ar perkelia iš vienos krašto apsaugos sistemos institucijos (kariuomenės padalinio) į kitą, prireikus deleguoja karius į tarnybą ministerijai nepavaldžiose institucijose;
- 11.29. priima karius į profesinę karo tarnybą ir išleidžia juos į atsargą;
- 11.30. nustato profesinės karo tarnybos karių perkėlimo į laikinąjį rezervą tvarką ir tvirtina šio rezervo nuostatus;
- 11.31. steigia krašto apsaugos sistemos medalius, kvalifikacijos bei pasižymėjimo ženklus, nustato apdovanojimo jais tvarką;
- 11.32. turi teisę sudaryti savo patariamąsias institucijas;
- 11.33. nustato karo policijos struktūrą;
- 11.34. siunčiant karius mokytis užsienio karinėse ir kitose mokymo įstaigose, nustato kandidatų atrankos konkurso sąlygas bei tvarką;
- 11.35. laikydamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų apribojimų, nustato krašto apsaugos sistemos pareiginius etatus civiliams tarnautojams, kuriems gali būti taikomos civilinės krašto apsaugos tarnybos sąlygos;
- 11.36. sudaro su asmenimis darbo sutartis dėl civilinės krašto apsaugos tarnybos ir nustatytąja tvarka jas nutraukia;
- 11.37. nustato civilinės krašto apsaugos tarnybos tarnautojų rangų sistemą ir reikalavimus rangams gauti, taip pat suteikia šiuos rangus;
- 11.38. skiria asmeninius priedus civilinės krašto apsaugos tarnybos tarnautojams;
- 11.39. vykdo kitas įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų jam pavestas funkcijas.
12. Krašto apsaugos ministras turi savo sekretoriatą, kurį sudaro ministro politinio ar asmeninio pasitikėjimo pagrindu skiriami tarnautojai (išskyrus viceministrus) ir ministro adjutantas.

13. Krašto apsaugos ministerijos struktūrą sudaro Gynybos štabas, departamentai, tarnybos bei skyriai. Ministerijos personalą sudaro civiliai tarnautojai ir specialistai, dirbantys pagal darbo sutartis ar atliekantys civilinę krašto apsaugos tarnybą, taip pat kariniai specialistai.

14. Krašto apsaugos ministras vadovauja ministerijos padaliniais tiesiogiai ar per viceministrus ir ministerijos sekretorių, o departamentams, tarnyboms ir kitoms sistemos institucijoms – per šių institucijų vadovus.

15. Viceministrai yra tiesiogiai atsakingi ministrui. Ministras nustato jų kompetenciją.

Viceministrai rūpinasi jiems ministro skirtais ministerijos darbo barais, per ministerijos sekretorių ir atitinkamus ministerijos administracijos padalinių vadovus koordinuoja ir užtikrina jų įgaliojimus priskirtose srityse ministro nustatytos politikos įgyvendinimą, teikia ministrui įstatymų ir kitų teisės aktų projektus.

Viceministrai gali vadovauti departamentams prie ministerijos.

16. Krašto apsaugos ministerija turi savo administraciją, kuriai vadovauja ministerijos sekretorius. Ministras gali skirti ne daugiau kaip du jo pavaduotojus.

17. Krašto apsaugos ministerijos sekretorius:

17.1. atsako už ministerijos vadybą, teisės aktų (projektų) rengimo organizavimą ir kokybę, organizuoja ir kontroliuoja visų ministerijos administracijos padalinių veiklą, vadovaudamasis Vyriausybės programa, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar ministro patvirtintomis konkrečiomis priemonėmis šiai programai įgyvendinti;

17.2. atsako už ministerijos ūkinę ir finansinę veiklą;

17.3. teikia ministrui tvirtinti ministerijos administracijos struktūrą bei etatų sąrašą;

17.4. organizuoja ministro įsakymų projektų rengimą, pagal savo kompetenciją leidžia vykdomojo pobūdžio potvarkius;

17.5. ministro pritarimu skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų savo pavaduotojus, ministerijos administracijos padalinių ir ministerijos įsteigtų ar jai priskirtų įstaigų vadovus, išskyrus skiriamus ministro, taip pat karjeros tarnautojus bei aptarnaujantįjį personalą;

17.6. vykdo kitas ministro jam pavestas funkcijas.

18. Krašto apsaugos ministerijoje sudaroma kolegija – ministro patariamoji institucija. Ministras yra kolegijos pirmininkas, o viceministrai, ministerijos sekretorius – jos nariai. Į kolegijos sudėtį gali būti įtraukti ministerijos sekretoriaus pavaduotojai (sekretoriai), kiti ministerijos, kitų institucijų bei organizacijų atstovai. Į kolegijos posėdžius gali būti kviečiami kitų ministerijų, valstybės ir kitų institucijų bei organizacijų atstovai ir mokslininkai šių sutikimu.

Krašto apsaugos ministerijos kolegijos narių skaičių nustato ir kolegijos personalinę sudėtį bei darbo reglamentą tvirtina ministras. Jis taip pat teikia kolegijai svarstyti klausimus.
